

คนเมืองกินเกลบ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โดยความเชื่อเห็นใหม่ คนมาถามบ่อยมากเลย เขาบอก เขามีความเชื่อว่าเป็นคนเมืองกัน คนเมืองเลยทำสมาธิไม่ได้ไม่ต้องทำสมาธิ เพราะคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ เพราะเราทำสมาธิกันมันทำยากใจ คนเมืองทำไมทำสมาธิไม่ได้ คนเมืองสติคนเมืองต่างหากทำสมาธิได้ง่าย เพราะคนเมืองคือปัญญาชน คำว่าปัญญาชน ปัญญาชนคือมีการศึกษามา มีการทำวิจัยมา คู่มือ ผู้ช่วย รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์นี้ เขาทำไมถึงได้ทางวิชาการล่ะ เขาได้วิชาการเพราะว่าเขาทำการวิจัยใช่ไหม คนทำวิจัยนี้มันจะต้องมีสมาธิไหม ถ้าไม่มีสมาธิจะทำวิจัยได้ยังไง แล้วบอกว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ เอออะไรมาพูดว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ ถ้าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ คนเมืองก็โง่กว่าคนเลยล่ะ คนเมืองคือคน โง่หรือคนฉลาด คนเมืองกับคนบ้านนอก ใครฉลาดกว่ากัน คนเมืองต้องฉลาดกว่าคนบ้านนอก

แล้วถ้าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ คนเมืองก็ต้องโง่กว่าสิ มันก็เหมือน เห็นใหม่ คนบ้านนอกออกมาเขากินข้าว ไอ้คนเมืองกินเกลบใช่ไหม อ้าวคนก็กินข้าวเหมือนกันนะ คนเมืองไม่ได้กินเกลบเว้ย ไอ้คนเมืองกินเกลบ พอเขามาบอกว่า คนเมืองทำสมาธิไม่ได้ ก็เชื่อเลย โอ้ ก็เราเป็นคนเมือง มีคนมาถามบ่อยว่า หลวงพ่อจริงไหมว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ เพราะเขาถือว่าเขาเป็นคนเมือง ฉะนั้นพอบอกว่ามีอาจารย์สอนว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ให้ใช้ปัญญาไปเลย แล้วใช้ปัญญาไปเลยนั่นมันปัญญาอะไร ฉะนั้นแสดงว่าคนเมืองนี้กินเกลบ คนบ้านนอกเขากินข้าว คนเมืองก็กินข้าวเหมือนกัน ถ้ากินข้าวเหมือนกัน ทำไมคนบ้านนอกเขาทำสมาธิได้ ทำไมคนเมืองกินเกลบทำสมาธิไม่ได้ กินเกลบต้องทำสมาธิได้เพราะเกลบมันไม่หนักท้อง ข้าวนี้ กินแล้วมันหนักท้อง กินแล้วมันอึดอาด เวลาภาวนาแล้วมันภาวนาไม่ลง กินเกลบแล้วท้องมันเบา มันต้องภาวนาได้สิ

นี่คนเมืองกินเกลือ กินเกลือถึงทำสมาธิไม่ได้ ทำสมาธิได้ ไม่ใช่ทำสมาธิได้
ธรรมดาณะ มันเป็นที่ว่า ต้องมีสมาธิดีกว่าอยู่แล้วด้วย เพราะคำว่ามีสมาธิดีกว่าอยู่แล้วเห็น
ใหม่เราทำสิ่งใดมันจะมีผลตอบรับของเรามาแล้วเราทำมาปัญญาเราก็มี ทุกอย่างเราก็มี แล้ว
ทำไมถึงทำสมาธิไม่ได้ ทำสมาธิไม่ได้เพราะว่ากิเลสตัดหาความทะยานอยาก เพราะว่า
ตัดหา เพราะถือว่าตัวเองมีความรู้ใจ ใจว่ามีความรู้ ความรู้นี้แหละ มันมาทำให้ฟุ้งซ่าน
เพราะคิดว่ามีความรู้ เพราะอะไร เพราะความรู้อันนั้นคือกิเลสมันหลอกใจ กิเลสมันเป็น
กิเลสของเรา เพราะคนเกิดมามีกิเลสหมด แล้วกิเลสตัดหาความทะยานอยากมันเอาปัญญา
เรามาใช้ แล้วกิเลสตัดหาความทะยานอยากคืออวิชชา คือความไม่รู้ตัวใช้ใหม่ พอมันรู้
อะไรขึ้นมา มันว่ามันเก่งมันอวดเก่งอวดรู้ใจ มันเลยทำสมาธิไม่ได้ คำว่าทำสมาธิไม่ได้
ที่มันมีสมาธิอยู่แล้ว ทำไมจะทำสมาธิไม่ได้ล่ะ ทั้งๆที่มีสมาธิอยู่ คือสมาธิของปุถุชนใจ

คูสิ คนทำงานนี้ถ้าใครมีสมาธิดี ก็ทำงานดีใช้ใหม่ เราทำงานกันไม่ดีเพราะเราขาด
สมาธิ สมาธิเราสั้น เราทำอะไร เราผิดพลาดเพราะสมาธิเราไม่ดี ถ้าสมาธิเราดีนี่เราจะทำงาน
ดีถูกต้องไปหมด มีสติสัมปชัญญะ หยิบจับสิ่งใดถูกต้องดังงามไปหมด นี่ละคือสมาธิ แต่เป็น
สมาธิของปุถุชน สมาธิอย่างนี้มันแก้กิเลสไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงสอน
ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล ถ้าพูดถึงศีล ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ เห็นไหม สมาธิก็ ขณิกส
มาธิ อุปะการสมาธิ อปัณาสมาธิ ศีลเห็นไหม มันมีศีลอาราธนาศีล วิรัตศีล ศีลเกิดจากจิตมัน
วิปัสสนาญาณมันสมุจเฉทปหานเห็นไหม ศีลนั้นมันเป็นศีลของใครละ ศีลมันก็มีตั้งหลาย
ระดับนะ นี่มาถึงก็ขอศีล ขอศีล โอ้ไม่ให้ศีลนะ ไม่มีศีล ใจศีลอย่างนี้ไอนี้ไอ้ศูนย์ ศูนย์
เพราะอะไร เพราะมันไม่มีความมั่นใจเลย ไม่มีความมั่นใจว่าเรานี้จะปกติได้เลย เราต้องไป
ขอศีล ให้พระให้ศีล ใจพระก็มีศูนย์อยู่แล้วนะ เพราะพระมันก็กะล่อน เราบอกว่าพระก็
กะล่อนพระมีแต่เล่ห์กล แล้วเอาศีลอะไรมาให้เขาละ ตัวเองก็ยังไม่มีความมั่นใจ นั่นคือศีลนี้โดย
อาราธนา ศีลโดยวิรัตเห็นไหม เราเป็นคนมั่นใจ เรามีความมั่นใจของเรา ศีลหรือ ศีลคือ
ความปกติของใจ เราปกติอยู่แล้ว เราตั้งศีลเดี๋ยวนี้เลย

คูสิ มันมีอยู่ในพระไตรปิฎกนะ มันมีชาวประมงเขาออกทะเล พอออกทะเลนี้มันก็หา
ปลามาได้เต็มลำเรือเลย พอกลับมาก็เจอพายุใหญ่มาก พอเจอพายุใหญ่มาก วิรัตเดี๋ยวนั้นเลย
นะ ข้าพเจ้าขอถือศีล ๕ ทั้งๆที่เป็นชาวประมงหาปลาเต็มลำเรือ พอเจอพายุเรือมันจะล่ม

ไง ข้าพเจ้าขอถือศีล ๕ ถือศีล ๕ เดียวนั้นเพราะคนมันกำลังวิกฤติใช่ไหม เพราะพายุมานี่เรือมันล่มอยู่แล้ว พอเรือล่มนี่ชีวิตนี้มันต้องมีอันเป็นไปอยู่แล้ว วิรัตเดียนั้นเลย พอเข้าถือศีล ๕ แล้วก็ล่มจริงๆ แล้วก็เสียชีวิตจริงๆ แล้วก็ไปเกิดเป็นเทวดาจริงๆ อยู่ในสุดตันตปิฎก อยู่ในพระไตรปิฎก นี่ไง วิรัตเดียนั้นได้เดียนั้นเลย ขนาดศีลมันยังมีหยาบ มีกลาง มีละเอียด มีละเอียดสุดคนะ ศีลเป็นอธิศีล ศีลโดยสมุจเฉท

ศีลสมุจเฉทนี้ อย่าง โสดาบันที่ว่าไม่สัลลพตปรามาส ไม่ลูบคลำเห็นใหม่ ศีลของเขาปกติของเขา นี่พูดถึงศีลนะ แล้วสมาธิละ พูดถึงสมาธิของปุลุชนัง สมาธิอย่างนี้มันก็มี เราไปเข้าใจว่าสมาธิคือความหยุดนิ่ง พอสมาธิหยุดนิ่งปั๊บ นี่ความหยุดนิ่ง พอเรามีหลักมีเกณฑ์ เรามีสติของเรา เรามีสมาธิของเรา อันนี้เป็นสมาธิของปุลุชน ถ้าขาดสมาธินะ ขาดสมาธิก็เหมือนคนบ้าโง่ คุณบ้านั้นคือคนไม่มีสมาธิ คนไม่มีสมาธินี้มีแต่จิตมันไม่มีสมาธิ ไอ้เรามีจิตด้วยมีสมาธิด้วย แล้วบอกคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ คนเมืองกินเกลือ บ้านนอกเขากินข้าวกัน แล้วคนเมืองก็ไปเชื่อ มันเป็นไปไม่ได้ มนุษย์ทุกคนมีค่าเท่ากัน ไม่มีคนเมืองคนบ้านนอกคอกนาหรอก

คูลี รัฐธรรมนูญเขียนไว้เลยนะ สักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รัฐธรรมนูญมันยังคำประกันความเป็นมนุษย์ของเราเลย แล้วใครมาแบ่งแยกคนเมืองกับคนบ้านนอก ไอ้คนบ้านนอกคนชนบทที่โยกย้ายมาอยู่ในเมือง ไอ้คนในเมืองมันมาจากไหน มันก็มาจากบ้านนอกคอกนานั้น แล้วไอ้คนในเมืองมันก็อยากไปอยู่ชนบทเพราะอะไร เพราะอากาศมันดี ไอ้คนเมืองก็อยากไปอยู่บ้านนอก ไอ้บ้านนอกก็อยากอยู่ในเมืองเพราะในเมืองมันมีสัมมาอาชีวะมันทำวิชาชีพของมันได้ นี่ไอ้คนบ้านนอกก็อยากหาโอกาสเข้ามาในเมือง แล้วบอกว่าไอ้คนเมืองทำสมาธิไม่ได้ ไอ้คนเมืองก็ดันเชื่อ

แล้วมาบอกคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ ทำไมจะทำไม่ได้ คนเมืองทำสมาธิไม่ได้ไม่ใช่คนหรือ คนเมืองทำสมาธิได้ แต่วิธีการทำสมาธินี้ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์ท่านบอกไว้แล้ว ศรัทธาจริตเห็นใหม่ ศรัทธาจริตมีความเชื่อมั่นมาก เพราะมีศรัทธา นี่พุทธโง่ๆเห็นใหม่ นี่จิตมันจะลงสมาธิได้ จิตลงสมาธิได้เพราะอะไร จิตลงสมาธิได้เพราะโดยข้อเท็จจริง จิตมันเป็นธรรมชาติรู้ ชาติรู้นี้เป็นธรรมชาติที่รู้ ความรับรู้นี้ รู้เฉยๆนี่

ธรรมชาติ นี่ก็ตัวจิต และธรรมชาติที่รู้นี้ มันรู้ในอะไรละ มันไม่มีสติสัมปชัญญะ ไม่มี
สามัญสำนึกในตัวมันเองมันก็รู้โดยอารมณ์ อารมณ์ความรู้สึกมัน ไปเกาะเกี่ยวความรู้สึก

พุทโธๆนี่ คืออารมณ์ความรู้สึก เพราะเรานึกพุทโธๆขึ้นมาเห็นใหม่ ใจธรรมชาติที่รู้
นี่ มัน ไปรู้ที่ พุทโธๆๆๆๆๆ พุทโธเรื่อยๆเพราะพุทโธนี่เป็นพุทธานุสสติ พุทธานุสสติ
เพราะอะไร พุทธานุสสติเพราะว่า พุทโธ เป็นพุทชะ พุทชะมันพุทโธแล้วมันจบ มันจบไป
พอมันจบคือว่ามันไม่ออกไป มันตีกลับเห็นใหม่ ตีกลับมาพุทโธๆๆ ในตัวมันเอง พอมันนึก
พุทโธ ไม่ได้เห็นใหม่ ธรรมชาติที่รู้ ธรรมชาติที่รู้นี้มันต้องรู้ที่อารมณ์ ที่นี้พอเรากำหนด
อารมณ์เป็นพุทธานุสสติขึ้นมาจนถึงที่สุด ธรรมชาติที่รู้ อารมณ์นั้นกล่อมธรรมชาตินี้จน
ธรรมชาตินี้ยืนตัวได้เห็นใหม่ นี่คือสัมมาสมาธิ นี่คือศรัทธาจริต

พุทจริตต่างหาก คำว่าพุทจริตคือว่าคนเมือง มันไม่มีคนเมืองคนบ้านนอกคอกนา
คนคือคน ศักยภาพของมนุษย์ เห็นใหม่ ศักยภาพของมนุษย์ รัฐธรรมนูญรับรองว่าเสมอภาค
ทัดเทียมกัน ทัดเทียมกันมัน ไม่มีคนเมืองคนบ้านนอก คนในเมืองหรือคนบ้านนอกนี่มัน
สมมุติเราบัญญัติกันเอง ใจคนบ้านนอกคอกนามันมาอยู่ในเมือง คูสิ ทาสสมัยโบราณเป็นถึง
กษัตริย์ปกครองคนเลยนะ ทาสเข้ามาเป็นกษัตริย์นะ แล้วกษัตริย์เวลาเขาจับได้ก็เอาไปเป็น
ทาส เวลาเขาปราบดาภิเษกนะพวกราชวงศ์เขาเอาไปเป็นทาส เอาเป็นกรรมกรเลยเอาเป็นคน
กรรมกรเลี้ยงไอนั่นเลย นี่แล้วมันอยู่ตรงไหนละ ใจคนเมืองคนบ้านนอกมันเป็นการสมมุติ
กันขึ้นมา

ฉะนั้นเพียงแต่ว่า ถ้าเป็นศรัทธาจริตมันก็อย่างหนึ่ง พุทจริต จริตที่มีปัญญา คำว่ามี
ปัญญานี้ พอมีปัญญาขึ้นมานี้ก็เลสมันก็หลอก ภูนี้ปัญญามาก ภูนี้เก่ง ภูนี้รู้ใจ มันก็รู้้อย่าง
นั้น มันไม่จบเห็นใหม่ พอรู้ รู้แล้วมันส่งออกเห็นใหม่ นี่ ปัญญา มันส่งออก นี่ปัญญาของ
ปุถุชน มันเป็นโลกีย์ปัญญา ปัญญาจากโลก ปัญญาจากจิต ธรรมชาติที่รู้นี้มันต้องเสวย
อารมณ์มันถึงแสดงตัวของมัน พุทโธๆ นี่ มันก็ย้อนกลับมา นี่เป็นกำปั่นทุบดิน นี่พุทธา
นุสสติ

เขาบอกว่าพุทธานุสสติใช่ใหม่ เมื่อวานเขามาพูดเห็นใหม่ พุทธานุสสติก็ผิด เพราะ
พระพุทเจ้าไม่ได้กำหนดพุทธานุสสติ พระพุทเจ้ากำหนดพุทโธที่ไหน พระพุทเจ้า

กำหนดลมหายใจ พระพุทธเจ้าไม่ได้กำหนดพุทโธแต่พระพุทธเจ้าเป็นพุทโธซะเอง เพราะพุทชะมันมีอยู่แล้ว ความรู้สึกมันมีอยู่แล้ว พุทโธๆ นี้ พระพุทธเจ้ากำหนดลมหายใจก็จริงอยู่ แต่พระพุทธเจ้าเป็นพุทชะ เอาอะไรกำหนดล่ะ ก็เอาผู้รู้กำหนด ตอนนั้นพระพุทธเจ้ายังไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้าใช้ไหม ก็กำหนดลมหายใจเพราะยังไม่มีบัญญัติขึ้นมา ยังไม่มีศาสนาแล้วพอบัญญัติขึ้นมาพระพุทธเจ้าบัญญัติศาสนา พระพุทธเจ้าบัญญัติพุทโธๆ นี้ ลมหายใจก็เป็นลมหายใจ พุทโธก็คือพุทโธ เห็นไหม นี่คือธรรมชาติที่รู้ มันรู้อารมณ์ มันต้องรู้อารมณ์ต่างๆ มันถึงมีสติสัมปชัญญะแล้วมันจะย้อนกลับมาตัวมัน

ฉะนั้น เวลาธรรมชาติที่รู้มันต้องรู้อารมณ์ใช้ไหม ทีนี้เวลาเราบอกว่าเราเป็นปัญญาชน เราว่าเรามีปัญญามาก เรามีปัญญามาก เราก็รู้อารมณ์ ปัญญาอันนั้นคืออารมณ์นั้นแหละเพราะมันเป็นสัญญาเพราะว่าถ้าเป็นสสารถ้าเป็นวัตถุมันตายตัว อย่างเช่นตำรับตำรา นี่เราเก็บไว้ในตู้สิ มันก็อยู่แค่นั้น แต่ความคิดของเราเห็นใหม่ ความคิดเราคิดในเรื่องสิ่งใดนี้ เราคิดขยายความได้ไหม เราคิดให้มันต่อเนื่องได้ไหม ต่อยอดได้ไหม นี่ไง ความคิดนี้มันไม่ใช่หนังสือนะ ไม่ใช่ข้อมูลที่ตายตัว ความคิดนี้มันมีจิต มันมีชีวิตเห็นใหม่

พอมีชีวิตขึ้นมาเนี่ย ธรรมชาติที่รู้มันรู้อารมณ์ อารมณ์ก็เป็นความคิดเป็นความรู้สึกนี้ มันก็รู้สึกออกไป แล้วมันมีค้นหาความทะยานอยาก มีความถือมั่นในตัวมันเองว่ากูนี่เป็นคนฉลาด กูนี่พุทชะปัญญา กูเป็นพุทชะจริต นิสัยมันยึดมั่นตัวมันเองมากมันก็เลยพุ่งชานออกไปเห็นใหม่ ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมาเนี่ยมันก็ได้ตามความคิดของมันขึ้นมา ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมาเห็นใหม่เนี่ย ปัญญาอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา มันมี ที่เขาว่าใช้ปัญญาๆ ไปเลย ถึงที่สุดแล้วขบวนการปฏิบัติที่สุดทุกขบวนการ ผลของการปฏิบัติทั้งหมดคือสมณะทั้งหมด ผลของการปฏิบัติเนี่ยมันเป็นสมาธิทั้งหมด แต่ถ้าต้นขั้ว เจตนาตั้งใจนี้ผิด มันเป็นมิจฉานะ มันเป็นมิจฉาสมาธิ มันเป็นความผิดหมดเลย เพราะไปคิดว่า

“โอ้..นี่เป็นปัญญานี่เป็นวิปัสสนา..

โอ้..รู้เท่าทันนะ จิตมันจะรวมลง..

โอ้..มันเป็นสมาธิสว่างไสว..”

โกหกทั้งเพ! โกหกทั้งนั้น! ความจริงไม่เป็นแบบนี้!

ความจริงนี้ ถ้าพูดโง่ๆ นี่ก็คือศรัทธา จิตมันลง มันลงยังไง ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ แล้วถ้าเป็นสมาธิก็คือสมาธิ แต่ถ้ามีอำนาจวาสนา มันเกิดแสงสว่างเกิดต่างๆ นั้นมันเป็นเพราะจิตนิสัยเพราะมันเป็นอำนาจวาสนาของจิตนั้น มันไม่เป็นโดยมาตรฐานนะ

ที่บอกว่า “พอจิตมันจะลงมันสว่างอย่างนั้นๆ นะ”

ไม่ใช่! มันไม่ใช่ตัวรถไฟ ตัวรถไฟมีชั้นหนึ่ง ชั้นสอง ชั้นสาม

ตัวรถไฟมีชั้นเป็นชั้นของมันใช่ไหม ตีตัวชั้นหนึ่งก็ได้ชั้นหนึ่ง ตีตัวชั้นสองได้ชั้นสอง ตีตัวชั้นสามได้ชั้นสาม

“จิตก็เหมือนกันเป็นสมาธิแล้วต้องเป็นอย่างนั้น”

ไม่ใช่! เป็นสมาธิมันเป็นของมันเอง สมาธิคือสมาธิ ตัวสมาธิอย่างหนึ่ง ตัวสมาธิคือความสงบของใจ ใจสว่าง ใจความรับรู้ความว่างนั้นมันเป็นผล มันเป็นผลที่สมาธิออกรู้ อีกทีหนึ่ง มันไม่ใช่ตัวสมาธิ ตัวสมาธิคือตัวจิตสงบเฉยๆ แต่ใจสว่างนั้น จิตมันรู้ขึ้นมา มันมีอำนาจวาสนามันเกิดแสงโอภาส แล้วเกิดถ้ามันรู้มันมีขึ้นมาอีกนั้นมันคนละเรื่องกัน

สมาธิคือตัวหลัก สมาธิคือจิตสงบ แล้วความรู้ความเห็นนั้นมันเป็นแขนงของมันออกไปแล้วแต่จิตนิสัยของคนที่มีมันจะเป็น แต่เนี่ยบอกว่า

“โอ้ จิตมันจะสงบนะ มันสว่างใสวนะ”

จี๊ม่! ไม่จริง! คนทำสมาธิไม่เป็นมันพูดอะไรมันคิดไปหมดละ พูดสมาธิก็พูดสมาธิ คิดๆ แล้วบอกว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ให้ใช้ปัญญาไปเลย โอ้คนเมืองมาก็ผมคนเมืองผม ต้องใช้ปัญญาไปเลย ผมคนเมือง แล้วมันเป็นเรื่องของกิเลสด้วย กิเลสเพราะอะไร เพราะเราทำสมาธิได้ยาก คนนี้เอาชนะตัวเองยากที่สุด การทำสมาธิคือการเอาชนะตัวเอง การแพ้ตัวเองคือแพ้ความคิด แพ้ความคิดเรา แพ้ตัวตนของเรา ตัวตนของเรามีอีโก้สูง มันมีแต่ความคิด มันมีของมันมากไป มันแสดงตัวของมัน นั่นละคือมันแสดงตัวของมันเต็มที่ จิตเรา

ก็อยู่ได้ฮู้งเท่าเขาอะ นอนจมให้เขาเหยียบอยู่นะ ไอ้ความคิดก็คิดใหญ่เลยนะ ไอ้โฮ เก่ง รู้ สุด ยอดเลย มันเหยียบจิตไม่รู้เรื่องนะ เห็นไหม นี่ มันแพ้ตัวเอง

ถ้าจะเอาชนะตัวเอง จิตมันต้องตั้งสติขึ้นมา ไอ้ความคิดมันมาจากไหน ไอ้ความทุกข์ นี่มันมาจากไหน ไอ้ที่เหยียบย่ำนี้ ใครมันเหยียบย่ำวะ เราไล่เข้าไปเรื่อยๆนะ มันจะมีสติปัญญา มันจะรู้เท่าณะ พอมันรู้เท่ามันก็เริ่มปล่อยวาง ปล่อยวาง นี่คือปัญญาอบรมสมาธิ เพราะอะไร เพราะมันมีคนกระทำใหม่ มันมีสติ มีสติตามความคิดไป พอมันปล่อยวาง ขึ้นมานี้มันเหลืออะไร ครูบาอาจารย์ที่ภาวนาเป็นนะ กำหนดพุทโธหรือปัญญาอบรมสมาธิ เวลาจิตสงบท่านจะถามว่าแล้วมันเป็นยังไง มันเหลืออะไรละ เราใช้ปัญญาไล่ไปเรื่อย โอ้.. ปัญหานี้ไล่ไปเรื่อยๆนะ ไล่ไปแล้ว แล้วมันเหลืออะไร ก็เหลือสติ เหลือจิตนะ เหลือ.. เหลือ.. เห็นไหม ที่พูดเมื่อวานเห็นไหม จิตไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่คน ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา แล้วมันเป็นอะไรละ มันเป็นอะไร มันไม่ใช่สัตว์แล้วมันเป็นอะไรละ ไม่ใช่สัตว์ก็เป็นเปรตใช่ใหม มันไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่คน ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา แล้วมันเป็นอะไรละ ถ้าจิตมันมีสติ เอ๊ะ ก็เป็นสมาธิ ก็เป็นเราเห็นไหม

ถึงบอกว่าขบวนการปฏิบัติทั้งหมด สิ้นสุดขบวนการของมันคือสมณะ คือสมาธิ ทั้งหมด แต่! แต่เพราะไม่มีสติปัญญา แต่เพราะไม่เคยทำ แต่เพราะไม่มีครูบาอาจารย์ ตัวเอง ไม่เคยทำด้วยไม่เคยศึกษากับใครด้วยก็เลยครูพักลักจำ บอกว่า

“สมาธิมันจะสว่างไสวนะ มันจะว่าง มันจะมีความสงบนะ”

เวลาพูดก็ชักแม่น้ำทั้งห้า จะพูดเรื่องอะไรก็แล้วแต่ก็กลับมาว่า “มันจะสว่าง” ไอ้คนที่มันเคยฟังมาใช่ใหม พวกปัญญาชนพวกคนเมืองกินแกลบ พอมันบอกว่า “สว่าง”

ก็เข้าใจว่า “อ้อ.. นี่ ได้สมาธิแล้ว เพราะมันสว่าง”

ไอ้ นี่มันเป็นผลไง ถ้ามันเป็นผลแล้ววิธีการมาถึงผลมันมาอย่างไร เราจะมาจากบ้านจากเรือนเรามาที่นี่ คนมาโดยรถส่วนตัว คนมารถเมล์ คนมารถอะไร มันมาอย่างไร นี่ไงจะเป็นสมาธิมันเป็นยังไง จะเป็นสมาธิจะเป็นยังไง มีเหตุอะไรให้เป็นสมาธิ มีเหตุอะไรกำหนดอะไรขึ้นมามันถึงเป็นสมาธิ นี่ไม่มี อยู่เฉยๆมันก็สว่างเลย อยู่เฉยๆมันก็พระอาทิตย์นะสิ

เขาว่า “คูอยู่เฉยๆ จิตมันจะลงเอง ถ้าลงแล้วเป็นสมาธิมันจะลงอยู่ที่ไหน มันก็ต้องลงอยู่ที่ใจ” แล้วก็บอกว่า “ไม่ต้องทำ มันจะเป็นของมันเอง” แล้วพูดถึง “คนเมืองทำไม่ได้”

มันมีคนเมืองมาพูดให้เราฟังเยอะ แล้วคนเมืองบอกว่า เขาก็เชื่อโดยสนิทใจว่าเราเป็นคนเมือง คนเมืองเพราะอะไร คนเมืองเพราะว่าเราทำอาชีพการบริหารจัดการ แล้วพอบอกว่า คนเมืองทำสมาธิไม่ได้ ก็จริง เพราะเราไม่เคยทำได้เลย แล้วบอกว่าให้ใช้ปัญญาไปเลยก็จริงอีก จริงเพราะอะไร เพราะใช้ปัญญาแล้วมันเพลินดีวะ ใช้ปัญญาแล้วสบายๆ มันก็สบายๆ สบายเพราะอะไรล่ะ พวกเรานี่เป็นผู้ที่รับผิดชอบ ตื่นเช้าขึ้นมาเราต้องรับผิดชอบในที่อยู่อาศัยของเรา เราต้องเก็บที่นอนเก็บต่างๆ เห็นไหม เราต้องทำความสะอาดร่างกายของเราเพื่อออกไปทำงานใช้ไหม ออกไปทำงาน นี่คืออะไร นี่คือการที่เราต้องทำใช้ไหม แล้วพอมานบอกว่า ไม่ต้องทำอะไรเลย เอ้อระเหยลอยชายยังงี้ก็ได้ จะไปทำงานก็ได้ไม่ทำก็ได้ จะนอนก็ได้ จะลุกก็ได้ สบายไหมล่ะ มันก็สบาย แต่เป็นคนดีใหม่ล่ะ เป็นความจริงใหม่ล่ะ

ไม่ใช่ความจริง มันไม่เป็นความจริงเพราะอะไร มันไม่เป็นความจริงเพราะมันเป็นไปไม่ได้ เรามีหน้าที่อะไรเราก็ต้องทำงานในหน้าที่นั้น เราก็ต้องรับผิดชอบของเราทำงานของเราดูแลในความรับผิดชอบของเราให้มันถูกต้อง มันเป็นวัตถุ มันเป็นความเป็นอยู่ มันมีลมหายใจ มันมีความรู้สึกนี่มันเปรียบเทียบได้ แต่เวลาเป็นความคิดนั้นมันเป็นนามธรรม พอเป็นนามธรรมนี้มันไม่มีขอบเขต ว่าอะไรผิดอะไรถูก เราเลยไม่รู้ว่าจะอะไรผิดอะไรถูกใช้ไหม แล้วพอเราปล่อยมันโดยที่ไม่มีขอบเขต ไม่มีสติ ไม่มีอะไรบังคับบัญชาเนี่ย มันก็สบายๆใช้ไหม พอมันสบายๆก็เนี่ยไง คนเมืองไง ไม่ต้องทำสมาธิก็สบายได้ โอ้โฮ ถูกไหม ถูก! ถูกกิเลสใจ ถูกกินแกลบ โอ้พวกคนเมืองกินแกลบนะ เพราะมันยังกินแกลบอยู่ เขาก็เชื่อกันไปเห็นใหม่ “สบายนะ โอ้ พอไปปฏิบัติแล้ว สบาย เมื่อก่อนทุกข์มาก โอ้ กำหนดอะไรก็ทุกข์ลำบากไปหมดเลย พอไปดูเฉยๆมันสบาย”

โอ้พวกกินแกลบ กินแกลบก็สบายเพราะมัน ไม่ต้องทำมาหากิน เขาสี่ข้าวเขาก็เอาข้าวไปกิน เขาทิ้งแกลบ โอ้พวกนี้ไปโกยแกลบมาแล้วเอามากิน “สบาย ๆ” แล้วใครมาถามว่าจริงไม่จริงนี่ พอปฏิบัติแล้วสบาย มันสบายกิเลส มันไม่จริง

พอไม่จริงเราถึงบอกว่ามันต้องทำสมาธิ แล้วการทำสมาธิใครก็ทำได้ คนเมืองคนบ้านนอกคอกนาคนไหนก็ทำเหมือนกันหมด มันเป็นที่จริตนิสัยไม่ใช่คนเมืองหรือคนไม่เป็นคนเมือง แต่ถ้าเป็นคนเมืองกินแกลบมันก็เลยเชื่อกันไปหมด แล้วคนเมืองกินแกลบมันจะไม่ได้สิ่งใดเลย เพราะมันไม่มีอะไรตรวจสอบได้ พอไม่มีอะไรตรวจสอบได้แต่สังคมเขามีกติกาของเขาละ ดูอย่างคนทำงานนี้ ถ้าคนไหนทำงานบกพร่องนะ นี่ตัดเงินเดือนเลย แต่เวลาจิตของเราปล่อยไปตามสบายนี้ ใครจะตัดล่ะ กรรมมันตัดนะ กรรมมันตัดรอน

คนเราถ้ามีสติปัญญาทำนี่ จิตมันจะพัฒนาขึ้น แต่ถ้าปล่อยให้กิเลสมันครอบงำ มันจะอ่อนแอไปเรื่อยๆ นี่ กรรมมันตัดรอนจนมันเคยตัวนะ คนภาวนาจะรู้ เวลาจิตมันติด เช่นเราตกวงค์ มันติดในวงค์แก๊ยกมาก แต่ถ้ามันขาดสติจนเคยตัว ทำไมครูบาอาจารย์เราต้องอดนอนผ่อนอาหาร เพราะอดนอนผ่อนอาหารเพื่อไม่ให้ ธาตุ ๔ ชั้น ๕ มีกำลังทับจิต เวลาไม่มีกำลังทับจิตมันจะได้มีสติปัญญามันจะได้ทำของมันได้ แต่เราปล่อยมันเฟ้นฟ่าน ปล่อยให้มันคือ ปล่อยให้มันเป็นตามอำนาจของมัน แล้วพูดคำหนึ่งว่าสบายๆแล้วดันมีคนมารันตีมารับผิดชอบไปว่าอย่างนี้ถูกต้อง

ไอ้คนเมืองกินแกลบมันอยากสบายอยู่แล้วใช่ไหม พอมีคนมาว่าถูกต้อง แล้วมันก็สบายๆ สบายๆนั่นมันเป็นเฉพาะตอนนี้ คนเรานี้นะมันจะสบายต่อเมื่อเรายังแข็งแรงอยู่ ลองแก้ตัวลงลิ้มมันจะสบายไหม โดยธรรมชาติของมนุษย์นี้แหละ ถ้ายังหนุ่มยังสาวนี่ยังสบายอยู่นะ ลองแก้ตัวไปสิ มันจะเจ็บไข้ได้ป่วย ร่างกายนี้มันจะเสื่อมสภาพ เดี่ยวจะปวดหลัง ปวดเอว ปวดทุกอย่างเลย มันจะเจ็บปวดไปตลอดเลย ถึงตอนนั้นจะเสียดายว่าเวลามันผ่านไปแล้วไง

ไอ้นี้ก็เหมือนกันเวลาปฏิบัติใหม่มันสบายๆ มันสบายๆเพราะว่ามันปล่อยให้ขาดไปหมดเลย ไม่มีสิ่งใดเป็นหลักเป็นฐาน ไม่มีสิ่งใดเป็นประโยชน์กับตัวเองเลย นี่ไงถึงบอกว่าสบายๆ ไอ้คำว่าสบายๆนี่เราฟังมาเยอะ เรารู้ คนเราไม่ต้องรับผิดชอบอะไร ทำไมมันจะไม่สบาย ไม่ต้องทำอะไรมันก็สบาย แต่พอเราตั้งสติขึ้นมาเป็น “อตตกิลมถานุโยค เป็นการเจตนาเป็นการจงใจ ผิดหมด”

มันเจตนาจงใจแต่ไม่ใช่ค้นหาความทะยานอยาก ค้นหาคือปรารถนาสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ แต่การจงใจการตั้งใจเป็นการแสดงออกของคนดี ความกตัญญูกตเวที การระลึกถึงบุญคุณของคนนี้เป็นเครื่องแสดงออกของคนดี มีการแสดงที่เป็นคนดี แล้วว่าเป็นอัตตกิลม ถานุโยคก็ให้มันชั่วให้หมดทั้งแผ่นดินไซ้ใหม่ ถ้ามันชั่วหมดทั้งแผ่นดินถือเป็นความถูกต้อง หรือ

ฉะนั้นการเจตนาการจงใจไม่ใช่ผิด การเจตนาการจงใจ ทุกคนต้องมีเจตนา มีการจงใจ ถ้าไม่มีการจงใจ คุณิ พระพุทธเจ้าเห็นไหม ได้หญา ๘ กำของพราหมณ์ “คีนี่ เราจะได้หญา คานี่ปูนัง ถ้าเรานั่งแล้ว เราไม่สำเร็จเป็นพระอรหันต์เราจะไม่ลุกจากที่นั่งเราเลย” ไอ้อย่างนี้ก็เป็นกิเลสนะสิ อย่างนี้พระพุทธเจ้าก็คิดตั้งแต่ยังไม่ได้ปฏิบัติเลย พระพุทธเจ้ายังไม่ทันนั่งเลยนะพระพุทธเจ้าก็คิดแล้ว เพราะตั้งใจ ตั้งใจว่าถ้าคีนี่ไม่เป็นพระพุทธเจ้าจะไม่ลุกจากที่นั่ง หญา ๘ กำของนายโสศถียพราหมณ์ นีปูเลย “ถ้าคีนี่เรานั่งเราไม่บรรลุธรรม เราไม่เป็นพระพุทธเจ้า เราจะนั่งตายคาต้นไม้นี้เลย เราจะไม่ลุกจากที่นั่งเลย” อย่างนี้ก็คิดนะสิ! ความตั้งใจจงใจไม่ใช่ผิด แต่ค้นหาความทะยานอยากยังไม่ได้ทำเลย ว่า นิพพานมีอยู่แล้วนั่นสิผิด ผิดเพราะอะไร ผิดเพราะไม่มีเหตุ มันต้องมีเหตุมีผล

ความมีเหตุความจงใจนี้ไม่ใช่ผิด แต่ค้นหาความทะยานอยาก ทำโดยที่ไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริงแต่ตัวเองคาดหมายไปอันนั้นผิด ถ้านิพพานมีอยู่แล้ว เดินชนนิพพานเลย แวบ อยู่เฉยๆนิพพานมีอยู่แล้วเดี๋ยวมันแสดงตัวออกมา ไอ้อย่างนี้นะเราจะบอกเลยว่า นี่มิจฉา มิจฉา เพราะอะไร มิจฉาเพราะว่าถ้าใครทำสมาธิเข้าไป จิตมันสงบเข้าไปจะรู้ว่าจิตสงบ แต่อันนี้จิตไม่สงบ แต่คิดว่าเข้าไปถึงความสงบนั้นมันจะเป็นนิพพานไง เพราะมันไม่มีความปรุงแต่งพอไม่มีความปรุงแต่งจะเป็นนิพพาน ถึงบอกว่านิพพานนี้มีอยู่แล้ว นิพพานคือตอของจิต

ถ้าตัวเองคิดว่าตอของจิตเป็นนิพพานนี้ มันก็ผิดแล้ว เพราะมันปล่อยวางหมดไซ้ใหม่ ถ้าใครเคยเข้ากรุงเทพฯ จะรู้ว่ากรุงเทพฯมีระยะทางเท่าไร รถวิ่งไประยะทางเท่านั้นจะถึงจุดนั้นๆ ระยะทางก็กี่โลเมตรจะถึงนครปฐม ระยะทางก็กี่โลเมตรจะถึงบางแคจะถึงกรุงเทพฯ การปฏิบัติของคนที่ผ่านมาแล้วนี้ มันรู้ มันรู้ว่าถ้าจิตมันปล่อยวางมาอย่างใดก็แล้วแต่ ผลของมันคือสมาธิ ถ้าเป็นสัมมา คือรถของเราระยะทางของเราวิ่งไปทางถูกต้อง

ถูกต้องตามระยะทางนั้นมันจะไปถึงจุดหมายนั้น อย่างนั้น ๆ ระยะทางมันเป็นวิทยาศาสตร์เลย

แต่ถ้าพูดถึงคนไม่เคยทำไร่ไถม พอบอกว่าระยะทางเป็นอย่างนั้นๆ แต่เราไม่เคยไปนี้ เราก็ใช้จินตนาการของเราไปเอง พอจินตนาการของเราไปเองนี้เราก็บอกเลย กรุงเทพฯนี่ ร้อยกว่ากิโลเมตรคือกรุงเทพฯ ถ้าทำไปนี้ นั่งคำนวณเลย ประมาณร้อยกิโลเมตรจะถึงกรุงเทพฯ นี่ก็เหมือนกัน พอกคิดว่าดูไปเรื่อยๆเลยพอจิตมันสงบนั้นคือนิพพาน ก็บอกเลยว่านิพพานมีอยู่แล้ว กรุงเทพฯก็มีอยู่แล้ว ไร่ กรุงเทพฯมันมีอยู่แล้ว กรุงเทพฯนี้ตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯนั้น แล้วคนต้องมีระยะทางเดิน ไปสู่กรุงเทพฯนั้น นี่ก็เหมือนกัน นิพพานมันมีอยู่แล้ว ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม แต่ระยะทางที่เข้าไปถึงนิพพานนั้น มีหรือเปล่า

ที่นี้พอมัน ไม่มีไร่ไถม หนึ่งไม่มี สองพอบอกว่า กำหนดหลายๆปีมันจะเข้าสู่นิพพานเอง ถ้ากำหนดหลายๆ แล้วมันจะเข้าไปสู่ต่อ แต่นั่นต่อ นั้นไม่ใช่นิพพาน เพราะอวิชชาทั้งหมด เพราะกิเลสทั้งหมด เพราะถ้าเป็นจิตเดิมแท้ที่ มันยังเป็นปฏิสนธิจิต แล้วกว่าจะเป็นจิตเดิมแท้ที่ มันมีขันธครอบงำอยู่ มันยังมีเปลือกของจิตอยู่ เปลือกของจิตถ้ามันเพิกขันธ์ขั้นหนึ่งก็เป็นโสคาบัน เพิกครั้งที่สอง ครั้งที่สามนี่ เป็นสภิกาคา อนาคา แล้วไปถึงตัวของจิต ถ้าถึงตัวของจิตมันจึงจะทำลายตัวของจิตนั้น ฉะนั้นถึงว่า มันจะเป็นนิพพานไปได้อย่างไร ถ้ามันจะเป็นนิพพานได้มันต้องมีการแก้ไขของมันมีเหมือนกับเข้ากรุงเทพฯนี้ ระยะทางเท่าไร? ถึงนครปฐม ถึงบางแค ถึงสนามหลวง นี่มันมีระยะทางเท่าไร ถ้าระยะทางอย่างนั้นมันถึงเป้าหมายโดยธรรมชาติ ถ้ามีการกระทำของมัน มีขบวนการของมัน มันจะเป็น มันจะเข้าสู่นิพพานได้ตามความเป็นจริง

นี่มาบอกว่า แวบ นิพพาน แวบ นิพพาน นี่ มันก็เหมือนกรุงเทพฯมีอยู่แล้ว แล้วจะใช้คิดเอาเอง พอกคิดเอาเองเห็นใหม่ นี่ขบวนการมันผิด ยิ่งฝ่ายปริยัติเห็นใหม่ เพราะจิตมันยึด เพราะเรายึดมันถึงมีกิเลส ถ้าเราไม่ยึดก็ไม่มิกิเลส ถ้าไม่ยึดเราก็นั่งอยู่นี่ไง เรานั่งอยู่นี่ แล้วกรุงเทพฯอยู่กับกู เรานั่งอยู่นี่แล้วกรุงเทพฯก็อยู่กับเราด้วยไร่ไถม เพราะเราไม่ยึด นิพพานต้องอยู่กับเราไร่ไถม เรานั่งอยู่นี่กรุงเทพฯอยู่กับเราไร่ไถม ห่างกันร้อยกว่ากิโลนะ กรุงเทพฯก็

อยู่กรุงเทพฯ เราก็นั่งอยู่ที่นี่ ก็ไม่ได้ยัดคนะ ปลูกปล่อยวางหมดเลย วาง ปล่อยสบายๆเลย อ้าว แล้วกรุงเทพฯทำไมมันไม่อยู่กับถูล่ะ

เราถึงบอกว่ามันไม่มีหรอก กรุงเทพฯที่อยู่กรุงเทพฯนั่นแหละ ถ้ามีเงินเข้าไปสู่ กรุงเทพฯ มีเงินถึงกรุงเทพฯ ถ้าเราเดินทางไปถึงกรุงเทพฯ เราจะถึงกรุงเทพฯ ถ้าเราไม่เดินทางเรานั่งอยู่ที่นี่ อีก ๑๐๐ ชาตินึงก็ไม่ได้ถึงกรุงเทพฯ กรุงเทพฯที่อยู่กรุงเทพฯนั่นแหละถูล่ะก็ นั่งอยู่ที่นี่ ไอ้ที่นี่ก็เหมือนกัน จิตมีนิพพานอยู่แล้วใจ ไม่ต้องทำอะไรเลย ชนนิพพานเลย สะดุด นิพพานไปเลย นิพพานมันก็มีระยะทางของจิตเข้าไปสู่นิพพานนะ ฉะนั้นที่บอกว่าถ้ายัดแล้ว ถึงเกิดกิเลส ไม่ยัดก็ไม่ยัดอะไรเลย นั่นคือธรรม ไม่ใช่ ไม่ใช่ เพราะมันปล่อยวางหมดแล้ว มัน ปล่อยวางสัญญาอารมณ์

จิต ธรรมชาติรู้ มันต้องแสดงตัวโดยการเสวยอารมณ์แสดงสิ่งที่รู้ และสิ่งที่รู้คือ อารมณ์ พอมันปล่อยอารมณ์ขึ้นมา มันก็เป็นตัวมัน ตัวมันก็คือตัววิชา ตัวมันคือตัวอะไร เพราะถ้ามันภาวนาเป็นนะ ฟังแค่นี้มันรู้ มันรู้ว่าสิ่งที่ว่านิพพานอะไรนี่ มันเป็นความ เชื่อของเขาไม่เป็นความจริง คนที่เป็นความจริงนี่เขามีระยะทาง ระยะเข้าไปสู่เป้าหมาย ตั้งแต่สติ ตั้งแต่สมาธิ ตั้งแต่ปัญญา แล้วเข้าไปถึงสู่เป้าหมาย เพราะนิพพานไม่ใช่ปัญญา นิพพานไม่ใช่สมาธิ นิพพานไม่ใช่สติ

สติ สติ สมาธิ ปัญญา นี่มันเป็นวิธีการเข้าไปสู่นิพพาน นิพพานไม่ใช่ปัญญานะ นิพพานไม่ใช่อะไรทั้งสิ้น นิพพานส่วนนิพพาน แต่จะเข้าไป ใจอะไรเข้าไป แล้วพอใจ อะไรเข้าไปปั๊บนี้ นี่พูดถึงกระบวนการความเป็นจริงนะ แต่สิ่งที่ว่าไม่ต้องทำอะไรเลย มันจะเป็น เพราะมันเป็นคนเมือง เพราะคนเมืองมันกินเกลือ พอกินเกลือขึ้นมาแล้วมันจะไปอยู่ สามัญ แล้วจะเข้าไปถึง

เราจะบอกว่าเวลาช็อคก็เป็นกิเลส เวลาปล่อยมัน พอปล่อยแล้วก็ไม่มีกิเลส นี่คือการ เชื่ออันหนึ่ง เพราะศึกษาดำราก็เชื่อดำราก็อย่างนั้น แต่ในการปฏิบัติไม่เป็นอย่างนั้น ไอ้ เวลาพูดนี่มันเป็นบุคคลาธิษฐาน เวลาพระพุทธเจ้าแสดงธรรมนี่ เป็นกิริยาเป็นการบอก อย่างเช่น เราใส่เสื้อผ้า เราถอดออก เสื้อผ้ากับมนุษย์ก็คนละอันนะ เสื้อผ้าก็เสื้อผ้า มนุษย์ก็ คือมนุษย์ใช่ไหม แล้วอารมณ์ความรู้สึกกับความคิดกับจิตนี้ เวลามันหลุดมันเปลื้องออก มัน

ก็เป็นของมันอย่างนั้น นี่ใจอารมณ์ของใจคือขั้น ๕ อารมณ์ของใจคือศีล อารมณ์คือเครื่องประดับ เวลามันแยกออกจากกัน อารมณ์กับใจก็คนละอัน แล้วนิพพานอยู่ไหนล่ะ แล้วถูกปล่อยแล้วนะ ก็ปล่อยแล้วก็ต้องไม่มีกิเลส อ้าว เราถอดเสื้อผ้าหมดแล้วก็ยังเป็นพระอรหันต์นะ เพราะถูกปล่อยหมดแล้ว แล้วมันเป็นไหม มันเป็นพระอรหันต์หรือเปล่า ก็ไม่เห็นเป็น

เพราะนี่ไง เราเปลื้องเสื้อผ้าเราถอดอารมณ์มันก็เป็นสมาธิเท่านั้น สมาธิคือจิตเท่านั้น พอจิตเป็นสมาธิแล้วเราค่อยทำอีกส่วนหนึ่งเห็นไหม เราจะพูดว่าคนเมืองก็ทำสมาธิได้ คนบ้านนอกคอกนาจะคนอะไรก็ทำสมาธิได้ เพราะคนก็คือคน ไม่ใช่ว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ พอบอกว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้แล้วเราก็อ้างกันไป เชื่อตามๆกันไป ฉะนั้น ถ้าเชื่อตามกันไปก็คนเมืองกินแกลบ ถ้าคนเมืองกินข้าวทำสมาธิได้นะ เราเป็นคนเมืองกินข้าว จะเป็นคนเมืองคนบ้านนอกคอกนา ตอนนี้เป็นคนบ้านนอกแล้ว พอมาอยู่ที่นี้ก็เป็นคนบ้านนอก (หัวเราะ) ตอนนี้อยู่คนเมืองสักคนแต่ถ้าไปกรุงเทพฯจะเป็นคนเมืองหมดเลย แต่ถ้ามานั่งอยู่นี้เป็นคนบ้านนอก(หัวเราะ) เพราะที่นี้มันชนบท ไม่ใช่ในเมือง

ฉะนั้น ไอ้คำว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้มันมันเป็นโวหาร เราจะบอกว่า มันเป็นวิธีการหาเหยื่อ แล้วบังเอิญเหยื่อนี้มันพยายามเหยื่อมันไม่ใช่ตัวจริง เพราะเหยื่อมันแสวงหาผลประโยชน์ เราเป็นเหยื่อมาตลอดเราเป็นเหยื่อกับตัวเราเอง แล้วพอเขาพูดเราก็ยังเป็นเหยื่อเชื่อเขาไปอีกเห็นไหม ฉะนั้นถึงบอกว่า คนเมืองหรือไม่คนเมืองทำสมาธิได้หมด แล้วทำสมาธิก็ ศีล สมาธิ ปัญญา แล้วถ้าสมาธิเกิดขึ้นมาสมาธิจะมากจะน้อยแล้วแต่เราหัดฝึกใช้ปัญญาไป ถ้ามีฐานของสมาธิปัญญามันจะมั่นคงขึ้น ปัญญามันจะเป็น โลกุตตรปัญญาเพราะเกิดจากฐานของสมาธิ มันจะกลับมาทำให้สมาธิมั่นคงขึ้น กลับมาทำให้จิตใจนี้มันคงขึ้นพัฒนาขึ้น แล้วออกไปใช้ปัญญาอีก ปัญญาจะกลับมาชำระกิเลส มันจะจับกิเลสได้ จะเห็นกิเลสได้ แล้วชำระกิเลสออกไป

ขยันหมั่นเพียรทำไป ปังจัดตั้ง สันติภูริโก มันจะบอกเรา ไม่ต้องให้ใครมาบอก ไม่ต้องให้ใครมารับประกัน ความรู้สึกในหัวใจของเรามันจะรับประกันตัวความรู้สึกของเราในหัวใจของเรามันจะรับประกันความจริงของเรา ความจริงที่เป็นจริงในหัวใจมันจะรับประกันตัว

เราเองเป็นสันทิฎฐิโกเป็นปัจเจกต่างหากประเสริฐที่สุด ไม่ต้องไปเชื่อใคร ไม่ต้องไปฟังใคร กาลามสูตร พระพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อพระพุทธเจ้า ไม่ให้เชื่อใครเลย ให้เชื่อการประพฤติปฏิบัติของเรา ฉะนั้น เวลาเขาบอกว่าคนเมืองทำสมาธิได้หรือไม่ได้ ไม่ต้องไปเชื่อเขา หัดฝึก หัดปฏิบัติแล้วความเป็นไปของเรานี้ ถ้าเราเป็นจริงนะ เราจะกลับมาบอกว่า อาจารย์.. อาจารย์โกหกผมนะนี่ ผมทำแล้วไม่เป็นอย่างที่อาจารย์บอกเลย

ถ้าเราทำได้นะ มันจะเป็นอย่างนั้นเลย แต่เราไม่ต้องไปพูดกับใคร เราเอาตัวเราเองให้ได้ ฉะนั้น ไม่ต้องไปเชื่อ เพราะว่า จริงๆนี่เราเป็นคนปัญญาชน จะทำอะไรนี่ ความลังเลสงสัยมันมาก พอความลังเลสงสัยมันมากปุ๊บนี้เขาเอาตรงนี้มาเป็นการให้เป็นหลักให้เห็นว่า ต้องทำตามเขานี้ไง เราก็เลยเชื่อที่บอกว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้ เพราะมันทำได้ยากจริงๆ การทำยากหรือทำง่าย คำว่าทำสมาธิคือการเอาชนะตัวเอง ถ้าเราเอาชนะตัวเราเอง ชนะความฟุ้งซ่านได้ ชนะความคิดได้ จิตจะสงบ การเอาชนะตัวเองนี้มันแสนยาก นี่การเอาชนะตัวเองในขั้นของสมณะนะ แล้วถ้าเกิดไปขุดคุ้ยทำลาย การวิปัสสนาญาณคือการทำลายโดยปัญญา โดยปัญญาที่มีสมาธิเป็นพื้นฐานจะไปทำลายอวิชชา

อวิชชาคือความไม่รู้ในจิต ธรรมชาติรู้นี้ มันไม่รู้ในตัวมันเอง มันไปรู้ที่สัญญาอารมณ์ แล้วพอมันเข้ากลับมาเป็นตัวของมันเองเป็นสัมมาสมาธิ แล้วไอ้ตัวธรรมชาติที่รู้นี้ มันจะเริ่มทำลายตัวมันเองให้ธรรมชาติที่รู้ให้ เป็นธรรมชาติที่ฉลาด อวิชชาทำให้เป็นวิชชา เป็นธรรมชาติที่ฉลาด วิชชามันจะรู้ตัวมันเอง แล้วมันจะแยกแยะตัวมันเองว่าอะไรควรอะไรไม่ควร สิ่งที่เป็นตัวมันเอง แล้วตัวมันเอง มันมีตัวเองได้ยังไง มันมีตัวมันเอง ถึงที่สุดแล้วนี่ จิต จิตเดิมแท้ันี้ ถึงตัวมันเองโดยกั้นบัง โดยปฏิบัติสมาธิจิตเลย แล้วไปทำลายตัวมันเสร็จ แล้วทำลายหมดแล้วนี่ เห็นไหม นี่เป็นสันทิฎฐิโกเป็นการกระทำของเรา

คนเมืองทำสมาธิได้ แล้วสิ่งที่ว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้แล้วใช้ปัญญากันไปนั้น มัน เป็นโลกีย์ปัญญา เป็นเรื่องโลก เป็นเรื่องฆาน โลภีๆ เป็นเรื่องไกลตัว ไกลตัวจิตใจ ถ้าจิตเข้ามาสมาธิคือตัวของจิตเอง ทำอะไรไป มันจะเป็นประโยชน์ของจิตเราไปใช้ธรรมชาติที่รู้ มันรู้อารมณ์

เราไปพิจารณากันที่อารมณ์ เวลามันปล่อยอารมณ์ไปแล้วนะมันเป็นมิจฉา มิจฉา เพราะปล่อยอารมณ์ไปแล้วนี่มันไม่รู้สึกตัวมันเอง เพราะเวลามันปล่อยแล้วมันจะหายไปเลย หายไปเลยคือไม่มีสติใจ เวลาปล่อยไปแล้วนะ ปล่อยอารมณ์ปั๊บมันจะปล่อยแล้วเกลี้ยงเลย

“ว่าง โอ้ สบายมากเลย”

แล้วมีอะไรล่ะ

“ไม่รู้”

แล้วมีสติไหม

“ไม่รู้”

แล้วเป็นยังไง

“ว่าง”

แล้วไง

“สบายมาก สุขมากเลย”

แล้วเป็นยังไงล่ะ

“ไม่รู้”

คนเมืองกินแกลบเป็นอย่างนี้เห็นไหม เพราะไปปล่อยที่ความคิดใจ ไปปล่อยที่ สัญญาอารมณ์เห็นไหม พอปล่อยที่สัญญาอารมณ์ปั๊บนี้ ธรรมชาติที่รู้ รู้อารมณ์ แล้วคิดกันที่ อารมณ์ แล้วปล่อยที่อารมณ์ พอปล่อยที่อารมณ์มันไม่มีสติ พอปล่อยแล้วมันไม่มีสติ มันไม่ กลับมาที่ตัวมันเอง แต่เรามีสติพร้อมนี้ เวลามันปล่อยอารมณ์ ปัญญาอบรมสมาธินี้ เวลามัน ปล่อยอารมณ์ สติมันพร้อมใจใหม่ พอสติมันพร้อมมันกลับมาที่ตัวเองใจ พอปล่อยอารมณ์ ปล่อยธรรมชาติที่รู้ ปล่อยอารมณ์ที่รู้กลับมาสู่ธรรมชาติ คือกลับมาสู่จิต เราถึงบอกว่า ธรรมะเหนือธรรมชาติ ฉะนั้น เหนือธรรมชาตินี้ ถ้าทำจริงเห็นจริงนี้ จะพูด แล้วใครทำจริง จะซึ่งคำพูดนี้ จะซึ่งคำพูดที่พูดนี้ แต่ถ้าใครยังทำไม่ได้นะ

“เอ้ หลวงพ่อนี้สงสัยสติไม่คืนนะ พุควนไปวนมาฟังไม่รู้เรื่อง”

ไม่รู้ ก็เอ็งไม่รู้แต่ข้ารู้ ถ้าหลวงพ่อนี้สติไม่คืนพุควนไปวนมาไม่รู้จักมีทางออก พุดไป ผูกมัดตัวเองจนหาทางออกไม่เจอ ถ้าหาทางออกไม่เจอนะ ป่านนี้คงจะหลงไปนานแล้ว

ปานนี้ คงจะล้นพันทันจนหกหล่มแล้ว ยืนอยู่ไม่ได้ แต่นี้พูดเพื่อพยายามจะยืนยันให้เห็นว่า ถ้าเป็นความจริงจะเป็นอย่างนี้

ฉะนั้นจะบอกว่า คนเมืองทำสมาธิได้ แล้วถ้าเป็นสมาธิจริงๆ เป็นศีล เป็นสมาธิ แล้วจะเกิดโลกุตรปัญญา โลกุตรปัญญานี้จะเป็นปัญญาการถอดถอน การรื้อค้น การทำลาย อวิชชา นี่เป็นพุทธศาสนา พุทธศาสนาตามคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่พุทธศาสนา โดยคู่เอา คู่เอา กล่าวเอา ลักขโหมเขามา ครูพักลักจำ อาจารย์องค์ไหนพูด คำสอนคำ จับมา จับมา เรียงร้อยกันให้เป็นโวหาร ใครฟังก็บอก เอ้อ พูดเหมือนอาจารย์องค์นั้นเหมือนอาจารย์องค์นี้ ก็ไปจำเขามา ไปคู่เขามา ไปขโมยเขามา มันทำไมจะไม่เหมือน ก็ต้องเหมือน ก็ไปขโมยเขามาอยู่แล้ว มันก็ซัดๆ อยู่แล้ว

แต่ถ้าเป็นสันติวิถี โภเป็นปัจเจกจัดตั้ง ไม่ต้องเกี่ยวกับอาจารย์องค์ใดเลย สันติวิถี โภไม่ใช่กาล ไม่ใช่เวลา ทุกคนมีสิทธิรู้ ทุกคนจะรู้เหมือนกัน ทุกคนมีสิทธิถอดถอนกิเลสได้เหมือนกัน ทุกคนได้ถึงกรุงเทพฯ เหมือนกัน ทุกคนเข้าถึงนิพพานได้เหมือนกัน นิพพานมีจริงๆ แต่ไม่ใช่มีอยู่แล้วเดินไปสะดุดมัน คำว่ามีอยู่แล้วคือสมมุติ คำว่าทำตามความเป็นจริงแล้วไปเห็นจริงมันเป็นตามจริงของมัน ของที่มีอยู่แล้วก็เหมือนขโมย ขโมยของไปซ่อนไว้ แล้วก็ไปเอาที่ซ่อนไว้กลับมาเป็นของกู มันขโมยมาตั้งแต่ต้นใจ ไปขโมยนิพพานมาก่อน แต่ถ้าไม่ขโมยมันเป็นความจริงนะ เราเข้าไปเป็นความจริง จุดแร่ธาตุจุดเข้าไปมันจะเจอของมัน นี่ไปเอาแร่ทองคำไปซ่อนไว้ แล้วก็ไปจุดไฟ เอาทองคำไปซ่อนไว้เลย ก็โลนิง แล้วก็จุดๆ เมื่อคืบนั่งเห็นทองคำ จุดลงไปเจอ เอ้า ก็ซ่อนไว้เอง แล้วก็มาจุดเอง นี่ก็เหมือนกันนิพพานมีอยู่แล้วมันก็เหมือนกัน ฉะนั้นจะบอกว่า คนเมืองทำสมาธิได้ แล้วทำปัญญาได้ด้วย

ถาม : ทำไมช่วงนี้ถึงมีพระธาตุออกมามากมาย บางแห่งก็ให้บูชาด้วย ทราบมาว่ามี การทำของปลอมด้วย ขอความกรุณาหลวงพ่อดีช่วยชี้แนะด้วยค่ะ

หลวงพ่อดี : ถูกต้อง เมื่อก่อนที่ศาสนายังไม่มั่นคง ศาสนานี้ตอนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่เนี่ยมั่นคงมาก แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสมัยพุทธกาล เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ยังไม่เจริญ สิ่งใดจะเจอ ก็จะเจอเป็นของจริง อย่างเช่น จักรพรรดินี ขุนนางแก้ว

ขุนพลแก้วนี่ แก้วจริงๆนะ ขุนคลังแก้วนี่ ในพระไตรปิฎก จักรพรรดิมีขุนคลังแก้ว แล้วก็อยากพิสูจน์ความเป็นจริง ก็ให้ขุนคลังกับจักรพรรดินีพายเรือออกไปกลางแม่น้ำ แล้วบอกขุนคลังเลย “เอาทองมา เอาทองมา” อยู่กลางแม่น้ำนะ ขุนคลังแก้วนี่นะ เอามือลงไปจุ่มข้างเรือลงไปใต้น้ำ ยกขึ้นมาเป็นทองคำเลย เพราะอะไร ขนาดจักรพรรดิยังไม่เชื่อว่าขุนคลังแก้วของเรานี้จะหาเงินทองให้ได้ใช้ตลอดเวลา

จักรพรรดิมันเป็นอำนาจบุญ ขุนคลังแก้วนี้จะแสวงหาปัจจัยข้าวของเงินทองมาให้จักรพรรดิได้บริหารจัดการตลอดเวลา แต่เป็นธรรมดา ขุนนางแก้ว ขุนพลแก้ว ขุนพลแก้วนี่รบเมื่อไรก็ชนะเมื่อนั้น เพราะจักรพรรดิคือการรวมแคว้นแคว้นขึ้นมาเป็นประเทศ สมัยก่อนเป็นแคว้นแคว้น กษัตริย์เป็นแคว้นแคว้นเล็กๆ เป็นชุมชนๆ แล้วจักรพรรดิก็รวมได้หมดเลย แล้วจะบริหารได้มาก นี่พูดถึงที่มันยังไม่มีเทคโนโลยีเห็นไหม มันเป็นเรื่องบุญเรื่องกรรมมันจะเป็นตามนั้นเลย ฉะนั้นพอสมัยนั้น พระพุทธเจ้าทำสิ่งใดมันก็เป็นตามความเป็นจริง แล้วเวลาเป็นพระธาตุ เวลาตายไปเผาแล้วเป็นพระธาตุเห็นไหม เพราะพระพุทธเจ้ารู้ก่อนแล้ว อย่างเช่นหลวงตาท่านพูดอยู่ที่นี่ ใช่ไหม ในครอบครัวกรรมฐานจะรู้เลยว่า องค์ไหนตายไปนี่ องค์นี้เป็นพระธาตุให้เก็บไว้ให้ดีเลย เพราะว่าท่านแสดงธรรมมานี้ อันนั้นมันเป็นความจริง

ฉะนั้น ทำไมเดี๋ยวนี้พระธาตุมันมีมากนัก เม็ดพลาสติกก็เป็นพระธาตุได้นะเดี๋ยวนี้ เม็ดพลาสติกเยอะแยะเลย ใส่เป็นกระสอบๆเลย สั่งเลยนะ เม็ดพลาสติกแล้วออกมาให้เป็นหยดน้ำเลย ขอ ๕ กระสอบ เดียวที่นี้จะแจกเม็ดพลาสติก แต่อ้างว่าเป็นพระธาตุ พระธาตุจริงๆก็มี ครูบาอาจารย์ของเราเป็นพระธาตุจริงๆ เราพวกกรรมฐานนะ ใครจะบอกว่าตัวเองเป็นพระธาตุๆนะ ขอให้โกนมาว่าผมใครเป็นพระธาตุขอให้โกนมา แล้วใส่ตลับไว้ ลั่นกุญแจไว้ ๓ ดอก แล้วกรรมการตรวจสอบมันจะเป็นจริงหรือเปล่า

คำว่าพระธาตุมันเป็นของครูบาอาจารย์เราไง เราเคยได้มาเราเป็นคนที่เป็นคนที่เป็นคนที่เราจะไม่เชื่อมงคลตื่นข่าว ใครเอาพระธาตุอะไรมาให้เราเก็บไว้ แล้วเราก็แจกคนต่อไป แต่เวลาของเราได้มานี้ เราได้มาจริงๆ เราได้ของอาจารย์สิ่งให้ทองมา เป็นกระดุกนี่แหละแล้วเราเก็บไว้ พอเราเก็บไว้เริ่มเป็นพระธาตุตั้งแต่กระดุกนี้ มันจะเป็นแก้วเข้าไป จากกระดุกเป็นแก้วเข้าไปมันจะกลืนตัวมันเอง จากที่แรกเป็นกระดุกนะ แล้วก็มุมของกระดุกมันก็เป็นแก้ว

ใส่ ตกผลึกเข้ามา แล้วมันจะกินตัวมันเองเข้ามาเรื่อยๆ เดี่ยวนี้ปัจจุบันเลยนะ เราเก็บใส่ตลับไว้อยู่ในขามของเรา นานๆเราเอาออกมาดูทีละ มันเป็นหนึ่งในสี่ ประมาณ ๔ หัวไม้จืด เป็นองค์เดียว เป็นกระดูกประมาณ ๔ หัวไม้จืด แล้วมันก็เริ่มกินตัวเข้ามา นี่เป็นพระธาตุ คำว่าเป็นพระธาตุนะเราเห็นกับตาเลย เพราะเราเก็บไว้เอง เราเก็บกระดูกของอาจารย์สิงห์ทองไว้เอง แล้วมันก็กลืนกินตัวมันเข้ามาเป็นพระธาตุ กินเข้ามาเรื่อยๆเรื่อยๆ จนเป็นทั้งหมดเลย นี่คือพระธาตุของอาจารย์สิงห์ทอง เราเชื่อมั่นมาก

อย่างเช่นหมู่คณะของเรานี้ เพื่อนนะ ตอนเผาศพหลวงปู่แหวนเราไม่ได้ขึ้นไป ตอนนั้นเราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงตา ท่านมาหาหลวงปู่เจี๊ยะ แล้วท่านขึ้นไปเผาศพหลวงปู่แหวนก่อน แล้วท่านบอกไม่ไป เพราะว่างานศพหลวงปู่แหวนนี้ มันมีการหาผลประโยชน์กันมาก หลวงปู่เจี๊ยะก็เลยไม่ไป เราก็เลยไม่ได้ไป เพราะเรากะว่าถ้าหลวงปู่เจี๊ยะไปเราก็จะไปด้วย หลวงปู่เจี๊ยะไม่ไป หลวงตาไม่ไป กูก็ไม่ไป เราเลยไม่ได้เห็น แต่พระเพื่อนขึ้นไปนั่งเวลาเผาศพหลวงปู่แหวน นี่พระเพื่อน บอกนั่งตอนกลางคืน พองานเสร็จแล้วก็นั่งล้อมเมรุหลวงปู่แหวนนี้ แล้วเขาก็จุดไฟเผาเดี๋ยวนั้นเลย แล้วพระก็นั่งล้อมกัน เพราะ พระเรานี้เคารพศรัทธากัน ธรรมเนียมจะรักกันด้วยหัวใจ พอนั่งอยู่ที่นี่ เวลาเผาไปๆ นี่เพื่อนเล่าเอง พระธาตุนี้มันกระเด็นออกมาจากกองไฟ มันตกใส่พระนี่ เป๊าะ เป๊าะ เป๊าะ เต็มไปหมดเลย เดี๋ยวนั้นเลย นี่ถ้าเป็นพระธาตุเป็นศักยภาพ เป็นความเป็นจริงนี้ มันเป็นเรื่องพิสูจน์เป็นความจริงเดี๋ยวนั้นเลย ไม่ใช่แหกกันไป แหกกันมา ใส่กระสอบแจกกัน ไปแจกกันมา ไอ้เนี่ยมันเป็นธุรกิจ

พระธาตุจริงๆก็มี พระธาตุโกหกก็เยอะ แล้วพระธาตุโกหกทั้งนั้น ไปเก็บก้อนกรวดก้อนหินกันมา ไปเอาพลาสติกกันมาแล้วก็เอามาย่อยสลายแล้วมาแจกกันว่าพระธาตุๆ พระธาตุเพราะอะไร เพราะเราชาวพุทธเราเชื่อกันไง เราอยากได้พระธาตุเราอยากได้ไว้เคารพบูชาไง เขาต้องการความเชื่อ เขาหาผลประโยชน์ของเขาไง ที่นี้จะมีพระธาตุไม่มีพระธาตุมันเกี่ยวอะไรกับเราละ แล้วพระธาตุในหัวใจ พุทธโธเรานี้ทำไมไม่ดูแลละ โยมมีพระธาตุอยู่คนละองค์ในหัวอกนะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ธาตุรู้ นั่นคือธาตุของพระพุทธเจ้า เรามีพระธาตุอยู่กลางหัวใจกันคนละองค์นั้น พระธาตุที่ตัว เหมือนกับว่าพ่อแม่ที่บ้าน พระอรหันต์ของลูกไม่ดูแล วังเต็นหาพระอรหันต์กัน แต่พระอรหันต์ที่บ้าน ไม่เคยดูแล อันนี้ก็วิงหาพระ

ธาตุกันหมดเลย แล้วพระธาตุในหัวอกไม่ดู พระธาตุอยู่ในใจเรานี้ พระธาตุอยู่กับเรานี้ไม่เห็นแต่จะเที่ยวไปขอพระธาตุคนอื่น

ฉะนั้น อย่างเช่นกรณีหลวงปู่แหวน กระเด็นออกมาๆเลยนะ พระนี้เก็บกันไว้เต็มเลย เพราะหลวงปู่แหวนท่านมีอำนาจวาสนา ในวงกรรมฐานครูบาอาจารย์เราพูดไป ว่าหลวงปู่แหวนท่านไม่ต้องเทศน์เลย นั่งเฉยๆ นั่งดูบุญहीं โอ๊ย คนเคารพศรัทธาทั่วประเทศเลย นี่อำนาจวาสนาของเขา นี่พระ นี่ครูบาอาจารย์เราพูดกันเป็นคติธรรมนะ เราไม่ใช่มาพูดเพื่อเอามาเทียบเคียงนะ แล้วท่านก็ยกว่าหลวงตาเรานี้ บอกดูหลวงตาเราสิ โอ้ เทศน์วันละ ๕ รอบ ๑๐ รอบ เทศน์จนเหนื่อยกว่าคนจะศรัทธา หลวงปู่แหวนไม่ต้องเทศน์เลย อยู่เฉยๆ คนศรัทธานำดูเลย หลวงตาเราเทศน์ทั้งวันเลย เทศน์จน โอ้ จนเหนื่อยจนหอบกว่าคนจะศรัทธา เห็นไหมวาสนาคนมันต่างกันเห็นไหม นี่เราพูดด้วยความเคารพบูชานะ แต่มาพูดให้เห็นอำนาจของคนวาสนาของคน มันของแต่ละคน

ฉะนั้นบอกว่าทำไมเดี๋ยวนี้ปัจจุบันนี้ถึงมีพระธาตุกันมากมายนัก ถ้ามีพระธาตุกันนี้ นะ เรามีพระธาตุเราเอาไว้เคารพบูชา เห็นไหม ใครไปเอาพระธาตุไปถวายหลวงตาสิ ทำไมหลวงตาท่านไม่ตื่นเลยล่ะ ทำไมเอาอะไรไปถวายท่าน ท่านบอกให้เอากลับไปบ้านนะ เอาไปกราบไหว้บูชาที่บ้าน เราไม่ได้เอาครูบาอาจารย์เอาพระธาตุมาเป็นสินค้ากัน เราไม่ได้เอาพระพุทธศาสนาเป็นสินค้าทำธุรกิจกันนะ เราเป็นชาวพุทธ เรามีศาสนาไว้เคารพบูชา เราไม่มีศาสนาเอาไว้ทำมาหากินนะ ขนาดเรามีบาตรใบเดียวเราบิณฑบาตเราก็พอแล้ว เวลาบิณฑบาตนะยังคิดถึงคุณพระพุทธเจ้าเลย ถ้าพระพุทธเจ้าไม่วางธรรมวินัยไว้ บิณฑบาตเขาไม่ใส่บาตรกุหลอก ออกไปบิณฑบาตไม่มีใครเขาใส่กุหลอก แต่ที่ไปบิณฑบาตเขาใส่ เพราะพระพุทธเจ้าสอนไว้ พระพุทธเจ้าสอนพุทธบริษัท ๔ เข้าให้ทำบุญกุศล เราได้กินได้อยู่ นี่ พระพุทธเจ้าให้ไว้ทั้งนั้น แล้วทำไมเอาศาสนานี้มาทำธุรกิจกันอยู่อีก

ฉะนั้นพระธาตุนี้ถ้ามีก็เก็บไว้บูชาที่บ้าน ถ้ามีนะ ลูกศิษย์มีหลายคนที่เขามีนี่ เขามีนะ แล้วครูบาอาจารย์บอกพระธาตุนี้ ต้องทำความสะอาด แล้วบูชาด้วยของหอมด้วยดอกมะลิ ลูกศิษย์เรานี้ มันจะเพิ่มเลย เดี่ยว ๕ องค์ ๑๐ องค์ ๑๘ องค์ เขาจะมีของเขาเยอะแยะเลย แล้วเขาเอามาเพื่อแผ่กัน ถ้ามันมีอย่างนี้มันมีเองมันมาเองเราก็ทิ้งนะ แล้วของอย่างนี้มันมีอำนาจ

วาสนาบารมี ไม่ต้องไปอวดกัน ใครมีพระธาตุก็ไปบูชากันหมดเลยแข่งกันว่าใครจะมี ๕ องค์ ๑๐ องค์ ไอ้ใครมีก็มาคุยโม้ ไอ้ใครไม่มีก็นั่งคอตก แล้วเอ็งได้อะไรล่ะ แล้วพระธาตุนี้ พอนั่งคอตก พระธาตุในหัวใจมันก็ตกลิง พระธาตุเราไม่เห็นเพิ่มเลย พระธาตุคนอื่นเพิ่มเลย ไอ้พระธาตุก็ไม่เพิ่ม ไอ้ใจก็ตกด้วย ไอ้พระธาตุองค์นี้มันก็ยังเฉาใหญ่เลย เอ..พระธาตุก็ไม่เพิ่ม พระธาตุก็ไม่เพิ่ม ทีนี้พระธาตุคนอื่นเขาเพิ่ม พระธาตุคนอื่นก็ได้ พระธาตุในก็หายอีก

ฉะนั้น ไอ้ที่มีพระธาตุๆนี้ ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าจะจะเป็นพระธาตุได้นี่ต้องเป็นพระอรหันต์ เป็นการยืนยันว่ามันมีใจ มันมีมรรคมีผล ศาสนาเรามีมรรคมีผล เราเคารพบูชาของเรา แต่เราอย่าตกเป็นเหยื่อของสังกมสิ มีก็ได้ ไม่มีก็ได้ เหมือนความรู้ณะ ความรู้ไม่ได้แบกหามใช้ไหม เราว่ามีพระธาตุที่ไหนเราก็เคารพบูชา ดีสิก็ไม่ต้องเก็บล้าง เราเคารพไปกราบพระธาตุบ้านใครที่มีก็ไปกราบแล้วก็กลับบ้าน ไอ้เจ้าของมันต้องคอยทำความสะอาดนะ เราไม่ต้องทำความสะอาดเลย อะไรที่ไม่มีนะ เรามีในหัวใจเรา ถ้ามีก็เป็นภาระไปหมดนะ ขอให้มีความดีของเราเถอะ ขอให้มีความดีของเราเถอะ อย่างอื่นเป็นภาระรับผิดชอบทั้งนั้น แม้แต่ร่างกายยังต้องทำความสะอาดมันเลย แล้วยังจะไปเอาอะไรมาเป็นภาระรุงรังขนาดนั้น เอาเรื่องใจเรานี่ เอาให้พ้น

ถ้าเอาเรื่องใจเราพ้นแล้วนะ เราเคารพเห็นไหม อย่างที่ว่า หลวงตาท่านบอกเลย ถ้าผมนึกถึงหลวงปู่มั่นที่ไหน ผมนึกถึงภาพหลวงปู่มั่นลงกราบเลย เราไม่ต้องไปหล่อหลวงปู่มั่นนะ นืออยากมีหลวงปู่มั่นนะ ไอ้โสดต้องไปหล่อหลวงปู่มั่นนะ ไปปั้นแบบ แกะแบบ โอ๊ย เทหลวงปู่มั่นนะเอาไว้ไปกราบที่บ้าน เรานึกถึงหลวงปู่มั่นเรากราบเลย นึกถึงที่ไหนนึกถึงเห็นไหม พุทธโชนิกที่ไหนก็มีกับเรา นึกถึงหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นอยู่กับเรา คิดถึงพ่อ พ่ออยู่กับเจ้า คิดถึงความดีจะเกิดบนหัวอกเลย คิดถึงพุทธโชนิก บานกลางหัวใจเลย นี้ มีคุณประโยชน์มากขนาดนั้น

ไม่เอา นิสัยเราก็ไม่เอา อะไรก็ไม่เอา เอาไว้ทำไม แต่ที่ทำนี้ ไม่เอาๆ ดูสร้างศาลาดี ไครมานี้ ไปวัดไหนมา ศาลาไม่เคยใหญ่เท่าวัดนี้เลย ไหนว่าไม่เอา ก็ไม่ใช่ศาลาใคร ก็ศาลาโยมนั่งนั่นแหละ ไม่เอาๆ สร้างชะใหญ่โตเลย แล้วบอกไม่เอาๆ เหมือนตุ๊กแกเลยร้องไม่เอาๆ แต่สร้างเอาๆ มันจำเป็น มันจำเป็นต้องใช้เราก็ทำ แต่ทำไว้ใช้

นี่พูดถึงพระธาตุปลอม พระธาตุจะจริงจะปลอมยกไว้แต่ประสาเราว่านะ ปลอมเยอะ เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะปลอมแล้วคนเชื่อ ของจริงคนไม่ค่อยเชื่อหรือ เพราะของจริงเขากราบกันเป็นธรรมชาติ มันเป็นธรรมชาติ มันไม่วิจิตรพิสดารไง แต่ถ้าของปลอมนี่นะเขาต้องตกแต่งโอ้โฮ เขาขึ้นนะ เขาทำมณฑป โอ้โฮไปเห็นนี่ ings เสนะ อันนั้น ทาสหมดเสนะ เป็นทาส เป็นไม้ เป็นอิฐ เป็นปูนนะ โอ้ กราบกันใหญ่เสนะ ไม่รู้กราบอิฐกราบหินกราบปูนกันใหญ่เลย มันสวย แต่ของจริงนี่นะ มันอยู่ในตลับ วางไว้ไม่มีใครดู พระธาตุจริงๆคนมองไม่ขึ้นนะ พระธาตุปลอมๆเขาประดับไว้ไง โอ้โฮ ดอกไม้รูปเทียน สิบบาทๆ โอ้ ซื่อกันใหญ่เลย พระธาตุปลอมๆคนชอบ พระธาตุจริงๆ คนมองไม่เห็น

ฉะนั้น นี่พูดถึงพระธาตุใจ เราไม่ได้ลบหลู่นะ แต่เราไม่ชอบเรื่องธุรกิจ เราไม่ชอบเรื่องการหาผลประโยชน์ ที่พูดนี้พูดเพื่อไม่ให้เป็นธุรกิจแล้วเราไม่ใช่เป็นเหยื่อ ต้องไปเป็นธุรกิจกับเขา แต่เคารพใหม่ เคารพ เคารพด้วยความสามัญสำนึก เคารพด้วยอะไร พระบรมสารีริกธาตุเราก็เคารพ ที่ไหนเราก็เคารพ เราก็กราบของเราได้ ไม่จำเป็นต้องมีก็กราบได้ พระศาสดาเป็นสมบัติสาธารณะ ไม่จำเป็นต้องเอาพระธาตุมาไว้ในตลับแล้วถือไปถือมา มีไว้จากความเชื่อ มีไว้เคารพบูชาแค่นี้เราก็พอแล้ว

ถาม : ในช่วงเทศกาลสำคัญญาติมิตร กราบขออนุญาตเอาเต็นท์มากางได้ต้นไม้

หลวงพ่ : ได้ ตามสบายเลย เอาเต็นท์มากาง ยิงดีเข้าไปใหญ่ เอาเต็นท์มากาง เอาเครื่องใช้ไม้สอยส่วนตัวมา สุขยอดเลย.. ไม่ต้องเก็บรักษานี้ พระไม่ต้องดูแล สุขยอดเลย ได้

นี่พูดถึงพระธาตุแล้ว วันนี้พูดถึงคนเมืองกินเกลือ บ้านนอกกินข้าว มันมีคนมาถามหลายคน เขาถามว่าหลวงพ่ มีพระเขาบอกว่าคนเมืองทำสมาธิไม่ได้จริงไหม ผมก็เป็นคนเมืองคนหนึ่งผมเชื่อนะ ผมก็เลยไม่ต้องทำสมาธิเลย มาถามหลายคนมาก วันนี้ก็ได้ก็เลยพูดพูดค้านว่าคนเมืองอย่างนั้นเป็นคนเมืองกินเกลือ ถ้าเราเป็นคนเมืองกินข้าวเราทำสมาธิได้ เพราะคนคือมนุษย์ที่ทำได้หมดนะ เอวัง